

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱାରା ବନମହୋତ୍ସବ ସପ୍ତାହ ପାଳନ

ଚଳିତ ଜୁଲାଇ ମାସରେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱାରା ବନମହୋତ୍ସବ ସପ୍ତାହ ପାଳନର ମହତ୍ତ୍ୱକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ସଚେତନତା ଶିବିରର ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିରେ ପ୍ରାୟ ୨୦୦ରୁ ଅଧିକ ଚାଷୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜାଗ୍ରତା ଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୃଷିରୋପଣ ଗୁରୁତ୍ୱ ଉପରେ ବକ୍ତୃତା ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରାଯାଇ କୃତୀ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ପୁରସ୍କୃତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାର ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର ପାଇଁ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ତରଫରୁ ଆୟ, ଶାଶୁଆନ, ଆୟ, ପଣସ ଆଦି ଗଛର ଚାରା ଚାଷୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଅବସରରେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ପରିସରରେ ୫୦ଟି ନୂତନ ଆୟ କୃଷି ରୋପଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

କୃଷି ପଞ୍ଚତି ଅବଲମ୍ବନ କରି ଉତ୍ତମ ଗୁଣବତ୍ତ୍ୱ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ । ଏହା ସହ ଅତ୍ୟଧିକ ଅମଳ ସମୟରେ ଫଳ ଓ ପନିପରିବାକୁ ବିଭିନ୍ନ ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ ପଦାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଏହାର ସଂରକ୍ଷଣ କରିବା ଉପରେ ପରାମର୍ଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାସହ କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି ଅଧିକ ଆକୃଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ଚାଷୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପନିପରିବାର ଚାରା ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା ।

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱାରା ବିଶ୍ୱ ଖାଦ୍ୟ ଦିବସ ପାଳନ

କୃଷି ଓ ଖାଦ୍ୟ ପରସ୍ପରର ପରିପୂରକ ହୋଇଥିବାରୁ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱାରା ଚଳିତ ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ୧୬ ତାରିଖ ଦିନ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣା ଗ୍ରାମରେ ବିଶ୍ୱ ଖାଦ୍ୟ ଦିବସ ପାଳନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିରେ ପାଖାପାଖି ଆଖି ପାଖ ଗ୍ରାମର ୫୦ ଜଣରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଚାଷୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରର ବରିଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଗଣ ଉପସ୍ଥିତ ରହି ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ସୁସ୍ଥ ଖାଦ୍ୟର ଉପାଦେୟତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୁଶଳାଥିଲେ । ଏହା ସହିତ ଆଜିକାଲି ମିଳୁଥିବା ସାର ଓ କୀଟନାଶକ ଫସଲ ଓ ପନିପରିବା ପରିକର୍ତ୍ତେ ପ୍ରାକୃତିକ

ବିଭିନ୍ନ କୃଷି ସଂପ୍ରଦାରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ଚଳିତ ଖରିଫ ଋତୁରେ ଅଗଷ୍ଟ ମାସରେ ବିଭିନ୍ନ କୃଷି ଜାଗରଣ ଓ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ବରଗଡ଼ ମିଳିତ ଆନୁବନ୍ଧ୍ୟରେ ଭବନିଠାରେ ଏକ ବିରାଟ କୃଷି ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଓ ମେଳା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ମେଳାରେ ମହିତା ଟ୍ରାକ୍ଟର କମ୍ପାନୀର ବିଭିନ୍ନ ଉପକରଣ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଥିଲା ଓ ୨୫୦ ଜଣ ଚାଷୀ ଭାଗ ନେଇଥିଲେ ।

ଚଳିତ ଋତୁ ଋତୁ ଆରମ୍ଭରେ ଟ୍ରେକବାଟ ଚାଷ ଉପରେ ଆକାଶବାଣୀ କେନ୍ଦ୍ର ସମ୍ବଳପୁର କେନ୍ଦ୍ର ତରଫରୁ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପଞ୍ଚତିରେ ଟ୍ରେକବାଟ ଚାଷ ଓ ଗୋରପୋକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା ।

ଚଳିତ ବର୍ଷ ଖରିଫ ଋତୁରେ ଆମ କେନ୍ଦ୍ର ତରଫରୁ ପ୍ରାକୃତିକ କୃଷି ଉପରେ ୨ ଗୋଟି ୫ ଦିନିଆ ପୁସ୍ତକ ଶିବିର କରାଯାଇଥିଲା ଏହି ଶିବିରରେ ୮୦ ଜଣ ଚାଷୀ ଭାଗନେଇଥିଲେ ଓ ବିଶେଷ କରି ବିନା ଖର୍ଚ୍ଚରେ କୃଷି ଉପରେ ଚଳିତ ପାଇଥିଲେ ।

ଚଳିତବର୍ଷ ଆମକେନ୍ଦ୍ର ତରଫରୁ CSC ସହକ ସେବା କେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱାରା ଉପକରଣ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଫର୍ମା e-pashu chikitsa, agri Tele consultancy, ମୂଲିକା ପରୀକ୍ଷା, ବିଶ୍ୱାସ ଚେତନା କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ବିଜ୍ଞାନ ଦଳର ଉପରେ ୭ଟି ସ୍ଥାନରେ ସଚେତନତା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ୨୫୦ ଜଣ ଚାଷୀ ଭାଗ ନେଇଥିଲେ ।

ଗତ ଖରିଫ ଋତୁରେ ଆମ କେନ୍ଦ୍ର ତରଫରୁ ୬୦ ଜଣ ଚାଷୀଙ୍କୁ ୧୦ ବିଜ୍ଞାନ Bina-୧୧, ପାଣି ଚୁକ୍ତି ସରଣା ବିଦ୍ୟ ଧାନ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ବିଦ୍ୟ ୭ଟି ନୂତନ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପାଣିରେ ଚୁକ୍ତି ରକ୍ଷା ଶକ୍ତି ରହିଛି ।

ଏହି ବର୍ଷ ୨୦୨୪ ଖରିଫରେ ଅଧିକାଂଶ ସ୍ଥିତ ଦେଉଳି ଗ୍ରାମରେ ଶୈଳ ଶକ୍ତିଦ୍ୱାରା ପନିପରିବା କୃଷିରେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା Pump, Solar light trap ଉପକରଣର ସଚେତନତା ଶିବିର କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ୩୦ ଜଣରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଚାଷୀ ଭାଗ ଗ୍ରହଣମାନେ ଯୋଗଦାନ ଦେଇଥିଲେ । ଏଥିରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅକ୍ଷର ଶକ୍ତି ବିକ୍ଷୟରେ ଅବଗତ କରାଯାଇ ଏହାର ଉପକରଣ ବିକ୍ଷୟରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା ।

ଚଳିତ ବର୍ଷ ଖରିଫ ୨୦୨୪ରେ, ରେଡେନ୍ ରୁକ୍ ଅବଗତ ରେମୁଣ୍ଡା ଗ୍ରାମରେ ଶ୍ରୀ ଶିବପ୍ରସାଦ ଖମାରିଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ହୋଇଥିବା ଦ୍ୱାରା କୀଟନାଶକ ସିଝନରୁ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ ହୋଇଥିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ୩୦ ଜଣ ଚାଷୀ ଭାଗ ଯୋଗଦାନ ଦେଇଥିଲେ ।

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ବରଗଡ଼ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିସରଠାରେ ଭାରତୀୟ କୃଷି ଅନୁସନ୍ଧାନ ପରିଷଦର ୧୬ତମ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିବସ ଉପଲକ୍ଷେ ଚଳିତ ଜୁଲାଇ ମାସ ୧୫ ଓ ୧୬ ତାରିଖରେ ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନ ଦିବସ ପାଳନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ୧୦୦ ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଚାଷୀ ଓ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ ।

ପ୍ରକାଶକ ଓ ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ : ଶ୍ରୀ ନୃସିଂହ ଚରଣ ବାରିକ, ବରିଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ
ସମ୍ପାଦିକା: ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଶ୍ରୀତା ସାହୁ, ବୈଜ୍ଞାନିକା (ସୂଚକ ବିଜ୍ଞାନ)
ସମ୍ପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀ :
 ଶ୍ରୀମତୀ ସମ୍ପତ୍ତି ବିଶ୍ୱାଳ, ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ବିଶେଷଜ୍ଞ (କୃଷି ସାହିତ୍ୟ)
 ଡଃ ରାହୁଲ ଦେବ ବେହେରା, ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ବିଶେଷଜ୍ଞ (ମୂଲିକା ବିଜ୍ଞାନ)
 ଶ୍ରୀ ଦୀପକର କେନା, କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ (ବିହନ ବିଜ୍ଞାନ)

ଯୋଗାଯୋଗ : କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ବରଗଡ଼, ଗମାରାପାଲି, ପୋ : ଭରମା, ଜିଲ୍ଲା : ବରଗଡ଼, ଓଡ଼ିଶା, ପିନ୍-୭୬୮୧୦୨
E-Mail : kvkbaragarh.ouat@gmail.com, kvk.bargarh@ouat.ac.in
Web site : www.kvkbaragarh.org
 Typed & Designed : Sanat Kumar Meher, PA (C), KVK Bargarh.
 Printed at : Vinayak Alpha, Bargarh

Krishi Vigyan Kendra
Bargarh
 Odisha University of
 Agriculture & Technology
 Bhubaneswar

ଧନୁଶ୍ରୀ

Dhanushree

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର
ବରଗଡ଼
 ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ
 ଭୁବନେଶ୍ୱର

ସପ୍ତଦଶ ବର୍ଷ **ଅକ୍ଟୋବର ୨୦୨୩-ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୦୨୪** **ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା**

ବରିଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ମୁଖ୍ୟ ଜି ବାରି

ବିଭିନ୍ନ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରର ଉତ୍ପାଦନ ବଜାଜବା ସହ ଉତ୍ପାଦିତ ସାମଗ୍ରୀର ବିକ୍ରି ଓ ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତିର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଅଛି । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ବଜାରର ଚାହିଦାକୁ ଆଖିରେ ରଖି କୃଷି ଓ ଆନୁସଂଗିକ ଚାଷକୁ ବଜାଜବା । ବିଶେଷ କରି ଯାହାର ଅମଳକୁ ସାଇତି ରଖିବାର ସହ ବାହାର ବଜାରକୁ ପଠାଇହେବ, ସେହିପରି ଚାଷର ପରିଚାଳନା କରିବା । ଆମ ଜିଲ୍ଲାର ଚାଷୀମାନେ ବର୍ଷର ବାର ମାସରେ ବିଭିନ୍ନ ଅର୍ଥକାରୀ ଫସଲ ଉତ୍ପାଦନ କରି କୃଷକ ଉତ୍ପାଦକ ସଂଘ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ବଜାରର ସହାୟତାରେ ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ଆଶା କରୁଅଛୁ ।

ମାଣ୍ଡିଆର ଚାରାପୋଡ଼ା ରୋଗ ଉପରେ ସଫଳ କ୍ଷେତ୍ର ପରିକ୍ଷଣ

ବିଗତ ବର୍ଷ ୨୦୨୩ ଖରିଫ ଋତୁରେ କୃଷିବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ବରଗଡ଼ ତରଫରୁ ଭବନି ରୁକ୍ ଅବଗତ ଗୋପାଳପୁର ଗ୍ରାମରେ ମାଣ୍ଡିଆ ଫସଲର ଚାରାପୋଡ଼ା ରୋଗ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଉପରେ ଏକକ୍ଷେତ୍ର ପରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପରୀକ୍ଷଣରେ Pseudomonas Fluorescens + Trichoderma viride ମିଶ୍ରିତ ଫିମି ନାଶକକୁ ୧ କିଗ୍ରା ମାଣ୍ଡିଆ ବିହନ ସହ ବିଶୋଧନ କରାଯାଇ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବୁଣାଯାଇଥିଲା ଓ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶେଷ ଓଡ଼ି ଚାଷ ସମୟରେ ତୁଳନାତ୍ମକ ପ୍ରତି ୨୫୦ କିଗ୍ରା ହାରରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଥିଲା । ଚାରା ୧୦ ଦିନ ହେବା ପରେ Vitavax 75% ସେଚିଟ ଗୁଣ୍ଠ ଲିଟର ପ୍ରତି ୫ ଗ୍ରାମ ରୋକାଳ ସିଝନ କରାଯିବା ପରେ ଚାରା ମଡ଼କ ୬.୭% ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ହୋଇ ଏକର ପ୍ରତି ୫୪୫ କିଗ୍ରା ଅମଳ ମିଳିଥିଲା ।

ଧାନ ଫସଲରେ ନାନୋ ସ୍ତରିଆ ତରଳ ସାରର କ୍ଷେତ୍ର ପରୀକ୍ଷଣ

ବରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ଫସଲ ଧାନରେ ସାଧାରଣତଃ ଚାଷୀମାନେ ବହୁଳ ମାତ୍ରାରେ ସ୍ତରିଆ ସାରର ପ୍ରୟୋଗ କରିଥାନ୍ତି । ଏହାଦ୍ୱାରା ମାଟିରେ ଭୌତିକ, ରାସାୟନିକ ଓ ଜୈବିକ ଗୁଣ ନଷ୍ଟ ହେବା ସହିତ ଫସଲରେ ରୋଗ ଓ ପୋକର ସମସ୍ୟାକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଇଥାଏ । ଏହାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ବରଗଡ଼ ତରଫରୁ ନାନୋ ସ୍ତରିଆ ତରଳ ସାର ଉପରେ କ୍ଷେତ୍ର ପରୀକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବରପାଳା ବ୍ଲକ୍‌ର ବୁଲାଟ ଗ୍ରାମରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପରୀକ୍ଷଣରେ ଚାଷୀମାନେ ସ୍ତରିଆ ସାରର ପ୍ରୟୋଗ ୫୦ ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ୭୫ ପ୍ରତିଶତ ପରିମାଣରେ ସହିତ ୦.୨ ପ୍ରତିଶତ ନାନୋ ସ୍ତରିଆ ତରଳ ସାରକୁ ବୁଲାଇ ପତ୍ର ସିଝନ କରିଥିଲେ । ସେଥିରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ୭୫ ପ୍ରତିଶତ ସ୍ତରିଆ ସାର ସହିତ ୦.୨ ପ୍ରତିଶତ ନାନୋସ୍ତରିଆ ସାରର କମ୍ ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇଅଛି । ଏତଦ୍ୱାରା ସ୍ତରିଆ ସାରରୁ ମାଟିରେ ପଡ଼ୁଥିବା କୁପ୍ରଭାବକୁ କମା ଯାଇପାରୁଛି ।

ଧାନରେ ଟ୍ରାକ୍ଟର ଚଳିତ ମଞ୍ଜି ବୁଣା ଯନ୍ତ୍ରର ଅଗ୍ରଣୀ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ

ଖରିଫ ୨୦୨୩ରେ ଧାଡ଼ି ବୁଣା ଧାନର କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ ବରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ୨ଟି ବ୍ଲକ୍‌ର ୪ଟି ଗ୍ରାମରେ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରେ ୧୦ ଜଣ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଟ୍ରାକ୍ଟର ଚଳିତ ମଞ୍ଜି ବୁଣା ଯନ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା Bina-II ଓ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଶ୍ରେୟା କିସମର ଧାନ ବୁଣା ଯାଇଥିଲା । ଏଥିରେ ଧାନର ଅମଳ ଭଲ ଥିଲା ଓ ଜଳାମରାର ଠିକ୍ ସମୟରେ ବ୍ୟବହାର ହେତୁ ଜଳା ମଧ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ୨୦୨୩ ଖରିଫ ଜୁନ ମାସ ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରେ ଚାଷ କରି ଯନ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଧାଡ଼ିରେ ମଞ୍ଜି ବୁଣା ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବର୍ଷା ହେବା ପରେ ଧାଡ଼ିରେ ଧାନ ଉଠିଥିଲା । ଏହି ପଞ୍ଚତି ଦ୍ୱାରା ଲେବରର ଆବଶ୍ୟକତା ବହୁତ କମ୍ ହୋଇଥାଏ ଓ ପାଣିର ଆବଶ୍ୟକତା ବହୁତ କମ୍ ହୋଇଥାଏ । ଯେଉଁଠି ଉଷା ଧାନରେ ୪୫ ଲେବର ହେବାର ପିନ୍ଧା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ ସେଇଠି ଟ୍ରାକ୍ଟର ଚଳିତ ମଞ୍ଜି ବୁଣା ଯନ୍ତ୍ରରେ ୪ଟି ଲେବରର କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପାରିଥିଲା ।

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରରେ କୃଷକ-ବୈଜ୍ଞାନିକ ଆଲୋଚନା ଚକ୍ର

ଚଳିତ ଅକ୍ଟୋବର ମାସରେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରର ସମ୍ମିଳନୀ କକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆତ୍ମା, ବରଗଡ଼ ଓ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରର ମିଳିତ ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ଦୁଇଦିନିଆ କୃଷକ-ବୈଜ୍ଞାନିକ ଆଲୋଚନା ଚକ୍ର ଆୟୋଜିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବିଭିନ୍ନ କୃଷକ ପ୍ରାୟ ୫୦ ଜଣରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଚାଷୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବରଗଡ଼ର ମୁଖ୍ୟ ଜିଲ୍ଲା କୃଷି ଅଧିକାରୀ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଗାଈ ପ୍ରଜନନ ପାର୍ମର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଚିପିଲିମା କୃଷି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ଓ ଶସ୍ୟ ଫସଲ ବିଭାଗର ଅଧ୍ୟାପକମାନଙ୍କ ସହ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରର ବୈଜ୍ଞାନିକଗଣ ଉପସ୍ଥିତ ରହି ଚାଷୀମାନଙ୍କର କୃଷି ଓ ଆନୁସଙ୍ଗିକ କ୍ଷେତ୍ରର ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ଉପରେ ବିଶେଷ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିରେ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଉନ୍ନତ ପ୍ରଣାଳୀରେ ସମନ୍ୱିତ ଚାଷ କରି ଭାଇବାନ ହେବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଅମଳ ଭୁବନାରେ ୫୮.୨୬% ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା ଓ ଲାଭ ଏକର ପ୍ରତି ଟ. ୪୦,୩୦୦ଟା ହୋଇଥିଲା ।

କଞ୍ଚା ପଣସର ପ୍ରକ୍ରିୟା କରଣ ଉପରେ ସଫଳ କ୍ଷେତ୍ର ପରୀକ୍ଷା

କଞ୍ଚା ପଣସ ସ୍ୱାଦଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ଦିନକୁ ଦିନ ସ୍ଥାନୀୟ ବଜାରରେ ଏହାର ଚାହିଦା ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି । ଏହା ଚୋଳିବା ପରେ ବିକ୍ରି ପାଇଁ ୩ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସତେଜ ରହୁଥିବା ସ୍ତଳେ କଟା ହୋଇ ବିକ୍ରି କଲେ ମାତ୍ର ୧ ଦିନ ସତେଜ ରହିଥାଏ । ତେଣୁ ବକଳା ପଣସକୁ ଚାଷୀମାନେ ବିକ୍ରି କରିବା ସମୟରେ ରଙ୍ଗ ଓ ସତେଜତା ହ୍ରାସ ଯୋଗୁଁ ଉଚିତ୍ ଦାମ୍ ପାଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହି ସମସ୍ୟାକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ତରଫରୁ ନାଇକେନ୍ ପାଲି ଗ୍ରାମରେ ସଫଳ କ୍ଷେତ୍ର ପରୀକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ପଣସ କାଟିବା ପରେ ଏହାକୁ ସାଇଟ୍ରିକ୍ ଏସିଡ୍ ଏବଂ ଆସ୍ବରବିକ୍ ଏସିଡ୍ ଦ୍ରବଣରେ ୬ ମିନିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଡ଼ାଇ ଏହାକୁ ଶୁଖାଇ କଣାଥିବା ଜରିରେ ଭରି ଫିଲ୍ଡରେ ରଖିବା ଦ୍ୱାରା ଏହା ୬ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସତେଜ ରହିବା ସହିତ ରଙ୍ଗ ମଧ୍ୟ ବଜାୟ ରହିପାରିଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ୧୦ କେ.ଜି. ପ୍ରତି ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ୧୬୬ ଟଙ୍କା ମିଳି ପାରିଥିଲା ।

ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଗଛକୁ ଦରକାର ଅନୁଯାୟୀ ମୁଖ୍ୟସାର ସହିତ କନସୋରସିଆ ଜୀବଶୁସାର ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୪ କି.ଗ୍ରା., ବୋରାକ୍ ସାର ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୫ କି.ଗ୍ରା. ଏବଂ ଜିଙ୍କ୍ ସାର ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୧୦ କି.ଗ୍ରା. ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ପିଆଜ ଫସଲରେ ପିଆଜର ଆକାର ବଡ଼ ହେବା ସହିତ ହେକ୍ଟର ପିଛା ଅମଳ ୨୧୬ କି.ଗ୍ରା. ଆସିଥିଲା ।

ଡାଲି ଜାତୀୟ ବିହନ ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାମାଣିକ ବିହନ ଉତ୍ପାଦନ

ଆମ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ତରଫରୁ ଡାଲି ଜାତୀୟ ବିହନ ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ୨୦୧୬ ମସିହା ଠାରୁ ଚାଲିଆସୁଅଛି । ବଜାରରେ ହରଡ଼ ଓ ମୁଗ ବିହନର ଚାହିଦା ଥିବାରୁ ବିଗତ ବର୍ଷ ବିହନ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଖରିପ ଋତୁରେ ହରଡ଼ ଏବଂ ଋତୁରେ ମୁଗ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏଥିରେ ହରଡ଼ LRG-52 (ଅମରାବତୀ) କିସମର ବିହନ ୩୦୦ କିଗ୍ରା ଏବଂ ମୁଗ କିସମର IPM 205-7 (ବିରାଟ) ୨୦୦ କିଗ୍ରା ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ହରଡ଼ କିସମର ୧୫୦-୧୬୦ ଦିନ ଅବଧି ବିଶିଷ୍ଟ । ଏହାର ଛୁଇଁ ଗାଡ଼ ଲାଲ ରଙ୍ଗର ଓ ମଞ୍ଜି ଗାଡ଼ ମାଟିର ରଙ୍ଗର । ମୁଗ ବିହନଟି ବଡ଼ଛୁଇଁ ଏବଂ ମଞ୍ଜି ଗୋଟା ବେଡ଼, ଉଷ୍ଣ ସବୁଜ ରଙ୍ଗର । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ୨ଟି ବୁଲର ଚାଷୀ ସମ୍ମୁଖ ଥିଲେ । ଏଥି ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ମଞ୍ଜି ବିଶୋଧନ ମୂଲିକା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କାର୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ ଖତସାର ପ୍ରୟୋଗ ଆବଶ୍ୟକ ମୁତାବକ ରୋଗ ପୋକ ପରିଚାଳନା ଉପରେ ସମୟ ଅନୁଯାୟୀ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ମଞ୍ଜିର ଶୁଦ୍ଧତା ତେଣୁ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ବିହନ ପ୍ରମାଣନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇ ଥିଲା । ଅମଳ ପରେ ମଞ୍ଜିକୁ ଚାଷୀମାନେ ପ୍ରାମାଣିକ ବିହନର ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ପାଇଁ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ବରଗଡ଼କୁ ଆସିଥିଲା । ଏଥିରୁ ଆନୁମାନିକ ୨୫୦୦ କିଗ୍ରା ହରଡ଼ ବିହନ ଅମଳର ସମ୍ଭାବନା ରହିଅଛି ।

କଖାରୁ ଫସଲରେ ସମନ୍ୱିତ ରୋଗ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଉପରେ ଅଗ୍ରଣୀ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନୀ

ବିଗତ ଖରିପ ୨୦୨୩ ଋତୁରେ ସୋହେଲା କୁଳ୍ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସରକଣ୍ଡା ଗ୍ରାମରେ କଖାରୁ ଫସଲରେ ଏକ ସମନ୍ୱିତ ରୋଗ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଉପରେ ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନୀ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ କ୍ଷେତ୍ର ଚାରିପଟେ ୨ ଧାଡ଼ି ମକାକୁ ବାଡ଼ ଫସଲ ହିସାବରେ ଲଗା ଯାଇଥିଲା ଓ ବିହନ ବିଶୋଧନ ପରେ ବିହନ ଲଗାଯାଇଥିଲା । ପତ୍ରପୋଡ଼ା ରୋଗ ଦେଖାଦେଲା ପରେ Tebuconazole 50% + Trifloxystrobin 25% ମିଳିତ ଫିମିନାଶକ ୧ ଗ୍ରାମ/ଲିଟର ପ୍ରତି ଜଳରେ ଗୋଳାଇ ସିଞ୍ଚନ କରାଯିବାର ୧୦ ଦିନ ପରେ Imidachloprid 17.8 SL ଲିଟର ପ୍ରତି ୦.୫ ମିଲି ଓ ନିମ୍ବତେଲ ୨ ମିଲି ହାରରେ ସିଞ୍ଚନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଉପଚାର ର ୧୦ ଦିନ ପରେ Fosetyl AI ଫିମିନାଶକ ୧ ଗ୍ରାମ ଲିଟର ପ୍ରତି ସିଞ୍ଚନ ପରେ ଆଖୁଦୁଷିଆ ଅମଳ ଏକରପ୍ରତି ୫୮.୫ କି.ଗ୍ରା. ଆସିଥିଲା ।

ଧାନର ତଢ଼ିକଟା ରୋଗ ଉପରେ ଅଗ୍ରଣୀ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନୀ

ଗତ ଋତୁରେ ହାରାକୁଦ କେନାଲ ପୁରୁଣା ଅଞ୍ଚଳରେ ଧାନର ତଢ଼ିକଟା ରୋଗ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଉପରେ ଏକ ଅଗ୍ରଣୀ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନୀ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ ଧାନ ବିହନକୁ Carboxin 37.5%+Thiram 37.5% ଫିମିନାଶକରେ ବିହନ ବିଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା । ଧାନ କେଣ୍ଡା ଫୁଲ ଉଡ଼େଇବା ପରେ Iso Prothiolone-40 EC ଫିମିନାଶକ ଲିଟର ପ୍ରତି ପାଣିରେ ୧.୫ ମିଲି ସିଞ୍ଚନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରୟୋଗ ଫଳରେ ଧାନକେଣ୍ଡା ୨୫.୮% ସେମି ହୋଇଥିଲା ଓ ଅମଳ ଏକର ପ୍ରତି ୧୬୭୮ କିଗ୍ରା ହୋଇଥିଲା ଯାହାକି ଚାଷୀଙ୍କ ଅମଳ ଅପେକ୍ଷା ୧୪.୮% ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା ।

ବିଲାଟି ବାଇଗଣ ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ ପଦାର୍ଥ ପାଇଁ "ଅର୍ବ ଅପେକ୍ଷା" କିସମର କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନୀ

ଅତ୍ୟଧିକ ଅମଳ ସମୟରେ ବିଲାଟି ବାଇଗଣର ବଜାରରେ ଦାମ୍ କମିଯାଉଥିବାରୁ ଚାଷୀମାନେ ବିକ୍ରି ସମୟରେ ଉଚିତ୍ ମୂଲ୍ୟ ପାଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଅଣରତୁରେ ବିଲାଟି ବାଇଗଣର ଅତ୍ୟଧିକ ଦାମ୍ ହୋଇଥିବାରୁ ଗ୍ରହକମାନେ କିଣିବା ସମୟରେ ଦୂରରେ ପଡ଼ିଥାନ୍ତି । ତେଣୁ ଏହି ଉଚ୍ଚ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ନିମନ୍ତେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ତରଫରୁ ଅର୍ବ ଅପେକ୍ଷା କିସମର ଅଗ୍ରଣୀ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନଳିଚୁଆଁ, ଭେବିଡ଼ି, କୁଲତାତୁଆ ଆଦି ଗ୍ରାମରେ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି କିସମରୁ ଚାଷୀମାନେ ୩୩୭.୮ କି.ଗ୍ରା. ଅମଳ ପାଇଥିଲେ ଯାହାକି ପାରମ୍ପରିକ କିସମ ଅପେକ୍ଷା ୧୮.୮% ଅଧିକ ଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଏହି କିସମରୁ ୩୪% ବିଲାଟି ବାଇଗଣ ପ୍ୟୁରା / ରସ ମିଳିଥିବା ସମୟରେ ପାରମ୍ପରିକ କିସମରୁ ୨୮% ପ୍ୟୁରା ମିଳିଥିଲା । ଏହାକୁ ଦେଖି ମହିଳା ଚାଷୀମାନେ ଅର୍ବ ଅପେକ୍ଷା କିସମଟିକୁ ଆପଣେଇବା ପାଇଁ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

"ଏକ ପେଡ଼ୁ ମା' କେ ନାମ୍" ଅନ୍ତର୍ଗତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ତରଫରୁ "ଏକ ପେଡ଼ୁ ମା କେ ନାମ୍" କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱରୋପ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ ଜିଲ୍ଲାର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ସଚେତନତା ଶିବିରର ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଅନ୍ତର୍ଗତ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ନିଜସ୍ୱ ପରିସରରେ ଏକ ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିରେ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ରୂପେ କୃଷକ ମୋର୍ଚ୍ଚା ରାଜ୍ୟ ସଭାପତି ଶ୍ରୀ ମହେଶ୍ୱର ସାହୁ ଉପସ୍ଥିତ ରହି ମା' ନାମରେ ଗୋଟିଏ ବୃକ୍ଷକୁ ଉତ୍ସର୍ଗ କରି ବୃକ୍ଷରୋପଣର ଗୁରୁତ୍ୱ ସମ୍ପର୍କରେ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଚାଲିଚାଲି, ପଣସ ଆଦି ଗଛର ଚାଷୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଞ୍ଚନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସହତା ଅଭିଯାନରେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରର କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ

ପରିବେଶକୁ ସୁସ୍ଥ ରଖିବା ପାଇଁ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ସହତା ଅଭିଯାନରେ ସାମିଲ ହୋଇ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଆୟୋଜନ କରିଥିଲା । ଏଥିରେ ପ୍ରାୟ ୭୦୦ରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ ଗ୍ରାମ ର୍ୟାଲି, ରାଷ୍ଟ୍ର ଓ ମନ୍ଦିର ହତା ସପା, ସ୍କୁଲର ପରିସର ପରିଷ୍କାର, ଜମିରୁ ଅନାବନା ଘାସ ବାଛିବା ଆଦି କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଛାତ୍ରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଆଦି କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥି ସହ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ନୂଆପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକୁ କାଗଜ ପରିବର୍ତ୍ତେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରାଇଜେସନ୍ କରିବା ଉପରେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ସହ ପରିବେଶର ସୁସ୍ଥତା ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ପ୍ରାକୃତିକ କୃଷିକୁ ଆପଣେଇବା ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ବିଶ୍ୱ ମୂଲିକା ଦିବସ ପାଳନ

ଡିସେମ୍ବର ୫ ତାରିଖ ୨୦୨୩ ମସିହାରେ ବିଶ୍ୱମୂଲିକା ଦିବସ ବରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାରେ ପାଳନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ କୃଷି ବିଭାଗ ସହିତ ଅନ୍ୟ ବିଭାଗ ଏବଂ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ୫୦୦୦ଜଣ ଚାଷୀଙ୍କୁ ମୂଲିକା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କାର୍ଡ ବଞ୍ଚନ କରିବା ସହିତ ତାର ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉପରେ ତାଲିମ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ସହିତ ରାସାୟନିକ ସାରର ପ୍ରୟୋଗକୁ କମ୍ କରି ଜୈବିକ ସାରର ପ୍ରୟୋଗ ଉପରେ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।